

Odpady Plasy - problémy & návrhy řešení

Stav 22.8.2019, Michal Škop

Dokument navazuje na materiály RRA: Studie nakládání s komunálními odpady města Plasy a Opatření návrhové části dle času jejich realizace

https://skop.eu/docs/odpady-2019/Anal%c3%bdza_OH_m%c4%9bsta_Plasy_28.6._2019.pdf

<https://skop.eu/docs/odpady-2019/Opat%c5%99en%c3%ad%20n%c3%a1vrh.%c4%8d%c3%a1sti%20dle%20%c4%8dasu%20jejich%20realizace.pdf>

Vychází z dat zpracovaných zde:

<https://docs.google.com/document/d/1nfkFluZ7vHDKeTzWnFvtZeRXzpH5B6Cnpz3uZRiCg4g/edit#heading=h.gb11muuh3mo8>

Metriky, cíle

Problém:

Dokumenty od RRA neobsahují žádné měřitelné cíle, ani nenavrhují hlavní metriky, které primárně sledovat.

Návrh:

Vybrané základní metriky a jejich cíle:

Metrika: Směsný komunální odpad na člověka a rok

Cíl: 100 kg

Dýšina má zhruba 80 kg, Plasy dnes kolem 200 kg (ač tento údaj je u Plas nepřesný - neexistují dnes důvěryhodná data)

Metrika: Náklady na sběrný dvůr pro město za rok

Cíl: 0 (?)

dle principu “znečišťovatel platí”

Metrika: Spokojenost lidí se systémem (“smajlíky” 😊 😐 😞)

Cíl: zlepšení oproti dnešnímu stavu

Neexistuje ani údaj k dnešku

Na cílech by měla být shoda. Poté by byla potřeba definovat i postupné cíle.

Směsný komunální odpad (“popelnice”)

Problém:

Navrhovaný systém od RRA (vývoz 1x 14 dní) ani aktuální stav (vývoz 1x týdně) neodpovídají základnímu principu “znečišťovatel platí” a nemotivuje lidi k třídění, protože všichni platí stále stejně.

RRA - Speciálně u bytovek by byla potřeba 2x tolik místa pro popelnice, nebo objednat stejně svoz 1x týdně.

Návrh:

Umožnit lidem, aby si sami vybrali frekvenci svozu SKO, od týdenní po měsíční.

Dýšina a Kaznějov praktikují systém “platiš, kolik odpadu vyprodukuješ” - lidé si mohou vybrat mezi různými frekvencemi svozu - od týdenní po měsíční nebo jednorázové.

Systém finančně motivuje lidi k třídění, neboť při vyšším třídění není třeba tolik vyvážet SKO (např. Dýšina má podíl SKO vs. papír+plast+sklo 5:3, Plasy 5:1). A SKO je drahé a naopak

vytříděný odpad je dnes zhruba zadarmo (díky poplatkům od Eko-komu).

Zkušenosti Dýšíné a Kaznějova ukazují na rozdělení zhruba $\frac{1}{4}$ týdenní svoz, $\frac{1}{2}$ 14 denní, $\frac{1}{4}$ měsíční.

Plasy již dnes mají smlouvu s Marius Pedersen, kde je cena i za 14 denní svoz, není jen na měsíční.

Potřebná změna vyhlášky z vyhlášky dle zákona o místním poplatku na vyhlášku dle zákona o odpadech.

Odhadovaná úspora: zhruba 350 000-400 000 oproti dnešnímu stavu, zhruba 100 000 oproti variantě RRA (dle odhadů dle Dýšíné a Kaznějova).

Zároveň jde o princip "učit se od nejlepších" - Dýšina má méně než $\frac{1}{2}$ hmotnosti SKO vůči republikovému průměru na osobu (Plasy jsou naopak slabě nadprůměrné).

Placení poplatků

Problém:

Lidé nemají dostatek informací, že mají platit a kolik (např. na webu Plas je jen vyhláška).

Nemají možnost zaplatit snadno převodem (dnes možné, ale jen na vyžádání, není to obecně známo) nebo kartou apod., jak je dnes běžné.

Návrh:

Roznos personalizovaných informací do schránek, kolik zaplatit (podobně jako je tomu u daně z nemovitostí).

Umožnění zaplatit na účet (var. symbol v informacích), kartou.

Náklady: jednotky tisíc (info); kolem 2 % (karta online)

Lidé, co nemají zaplacený poplatek

Problém:

a) Zavedením povinnosti platit poplatek u skupin, které jej dříve nemuseli platit (např. velká skupina lidí, co mají pobyt na radnici), je možné, že vzroste počet neplatičů.

K 30.4.2019 ze 112 lidí s pobytem na radnici mělo zaplaceno 11 lidí.

Situace exekucí je v ČR stále velmi tristní - z malých dlužných částek se stávají pro mnohé neřešitelné dluhy. Na tuto situaci potom doplácí celá společnost, celá obec.

Zároveň Plasy mají velmi vysoké číslo exekucí proti svým občanům (nejspíše většina za odpady) - dětem do 18 let (11 případů, podíl je zhruba 20x vyšší než je republikový průměr) i starším (celkem 108 případů).

b) Možnost odstěhování lidí, co bydlí v Plasích "papírově" (již se děje), na které ale město získává peníze z RUDu (zhruba 14 tis. ročně na člověka) -> finanční ztráta města

Návrh:

V případě, že by zůstalo zachováno placení "za osobu" (dnešní stav, návrh RRA), vyjmout osoby dle vyhlášky platné v roce 2018.

Náklady: snížení příjmu (desetitisíce) vs. snížení administrativy s vymáháním nezaplacených poplatků

Složenko po narození

Problém:

První kontakt narozeného plasačka a plasačky s radnicí je složenko na odpad

Návrh:

Odpuštění poplatku pro děti v roce narození

Náklady pro město do 20 000 Kč / rok (při dnešních cenách).